

ג ו ט
ט צ ת

דף פרשת שבוע
פרשת מקץ

יוצא לאור ע"י רבנות ק"ק פראג • 123 №

בס"ד כ"ח כסלו ד' ה'תשס"ז 7. 12. - 8. 12. 07

16:55

15:42

© 2007 Rabbi Kalman Packouz and Aish.com

----- see last page -----

נצחון התורה

הרב יורם אליהו

כתב הנתיבות שלום' כי גם חנוכת המזבח היא הארה נצחית המתעוררת בכל שנה ושנה בזמן הזה, ויש בכל יהודי בחינת פך שמן שממנו הוא ניאור בזמן החושך ומוסיף והולך ואור עד נכון היום, עד שעושה חנוכת הבית מחדש. ומכוח הנס בימים ההם נשאר הזמן הזה מסוגל לנצח לחנוכת הבית, שיהודי יבנה שוב את ביתו הרוחני ויחנכנו מחדש. כדי לדעת על מה היה עיקר המאבק של היוונים בעם ישראל.

חז"ל מצאו רמז לד' המלכיות שנלחמו בנו במשך ההסטוריה, בפסוק השני בתורה, "והארץ היתה תהו ובהו וחושך על פני תהום". את המילה 'חושך' הם ביארו: "זה גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזרותיהן שהיתה אומרת להם כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק בארץ ישראל" (מדרש רבא). המהר"ל ב"נר מצוה' מבאר שרצו בני אומה זו לבטל מישאל מעלתם האלקית העליונה ולכן גזרו עליהם לבטל מהם התורה האלקית". וכן כתב הרצ"ה קוק זצ"ל 'שיחד עם המלחמה הפוליטית היתה אז גם מלחמה דתית, הם לא יכלו לסבול את זרותם של היהודים וגזרו עליהם כל מיני גזרות. הם לחמו נגד לימוד התורה ונגד קיום התורה' (שיחות הרצ"ה חנוכה). לתרבות היוונית היה כוח רב והשפעה גדולה והיא אכן הצליחה לפגוע בנו, ברוחניות שלנו, ולהפיל חללים רבים. כוח השפעה רעה זו נמשך לדורות, וכך מסביר הרב קוק זצ"ל, מדוע חכמים קבעו את החג רק בשנה שלאחר הנס, כנאמר בגמרא "לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים". ש"אותה פעולה רעה חדרה ללבות רבים. ובחן החיצוני שלה משכה ללבות רבים, עד שהמצב הרוחני של ישראל עלול גם כן בתמידות להיות נפגע מכוח היונות שהתפשט על דעות רבות שהן שרשים גדולים בתורה. ולכן הלימוד לדורות הוא בשתיים. א. יש לדעת שכל מפגש תרבותי כזה עם האומות, גם כשרואים שיש איזה דבר טוב ללמוד מהם, צריך להיזהר. אומר הרב ש"לא את רוח העמים בכלל יכניס (ישראל) לתוכן חייו הפנימיים", כי אם נכניס את הרוח, את התרבות, אז אין מעצור ואין מושיע ורוח ישראל נהדף ממקומו ועל כסאו ישב זר, אלא רוח ישראל צריך שיהא איתן וקבוע בלב. התורה והמצוה וכל המידות הקדושות שהן שייכות לה צריכות שיהיו חסנם ומעוזם של ישראל ומצד החיצוני הטפל של החיים מצד צורך השעה, ויישובו של עולם

אפשר לקחת ללמוד איזה דבר טוב גם מהגויים. אבל לא כך היה בזמן היוונים, וכיון שנכנסו להיכל טימאו את כל השמנים שבהיכל שזה אומר שהדבר פעל על כל מערכת הדעות, המידות והמעשים והתורות לתת בהם טעם לפגם (ע"פ עין איה שבת ח"א). ואכן אנו רואים שמלחמת התרבויות נמשכת, וגם בזמן הזה המגע בדברים שנראים לנו חשובים מתרבות מערב גורם להחידה ולהרס רב בחומות התורה ולא משאיר פינה אחת טהורה, ולכן הלימוד השני הוא שיש להעמיד את התורה במרכז החיים. כך למדנו הרצ"ה: "בזמן הזה יש לתקן את שכחת התורה וההעברה על הדת, כשאנו נפגשים במציאות הסטורית של 'להשכיחם תורתך'. עניין ימים אלה הוא לעשות את ההפך של 'להשכיחם', ממילא מובן שבחנוכה צריך להוסיף לימוד תורה ודבקות בתורה".

כך מבאר גם השפת-אמת את התקנות שתיקנו חז"ל לחג הזה "ומה שתיקנו בהלל והודאה כי באמת התורה שנתן לנו הקב"ה משמים היא העיקר ואם היו בני ישראל מחזיקים כראוי בתורת ה' לא היו נמסרין ביד המלכיות" (שפ"א תרנ"ד) וכך הוא מבאר את עניין ההלכה "מזוזה בימין ונר חנוכה משמאל" שהמזוזה היא כוח התורה "כי הכל הוא בכוח התורה שכתוב שם בהמשך הפסוק שהזכרנו מבראשית "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" (מה נותן לנו כוח לעמוד מול ארבע מלכויות אלו? – התורה, שאין מים אלא תורה, שודאי ארבע מלכויות אלו היו מוכנים להיות אבל התורה ניתנה לבני ישראל שיכלו לקבל אלוקיות בכוח התורה אפילו בזמן מלכות שלהם" (של האומות) ... ומזוזה היא אור התורה שיש בבני ישראל קבוע וקיים כמזוזה בבית" (שפ"א תר"ן).

ובימים אלו, שרבים מבתי ישראל עוסקים בשאלה היכן ילמד הבן בשנה הבאה, בוגרי כיתות ו' ובוגרי ח' ואחרים, יהיה נס החנוכה לאות שיש להעמיד את התורה במרכז החיים ולמצוא מקומות לימוד כאלה שאכן התורה בהם היא העיקר. רק כך יוכלו הבנים לעמוד חסונים מול הנסיונות של "להשכיחם תורתך" ומול ההשפעות הזרות המאיימות לבטל כל חלקה טובה וכמו שכותב עוד השפת-אמת "אבל גם כל איש ישראל, יש בו בחינת הודאה שמודה ומבין שכך צריך להיות, לעשות עיקר מעבודת הבורא ולשכוח מהבלי עולם, ומשתוקק לבוא לזה, ועל ידי זה זוכה לסיעתא דשמאי" (שפ"א תרס"ב) ולהיות בן נאמן לעם ישראל.

© כל הזכויות שמורות למכון מאיר

CHANUKA

&

parašat mi-kec

DVAR TORAH

based on Love Your Neighbor
by Rabbi Zelig Pliskin

Pharaoh dreamt two disturbing dreams and all his wise men failed to interpret them to his satisfaction. Pharaoh's chief butler had previously been in the same jail as Joseph, where Joseph successfully interpreted his dreams. The butler now suggests that Pharaoh seek the advice of Joseph. Note how the butler recommends Joseph's talents to Pharaoh:

"And there was with us there (in jail) a Hebrew lad (*na'ar*), a slave to the Captain of the Guard and we told him (our dreams), and he interpreted to us our dreams; to each man according to his dream he interpreted." (Genesis 41:12)

What lesson for life can we learn from analyzing the butler's words?

Rashi comments on the butler's statement to Pharaoh: "Cursed be the wicked, for even their goodness is not complete. The butler praises Joseph's ability, but in contemptuous terms:

- na'ar* (a lad): a fool, and not fit for greatness,
- Hebrew: he doesn't even know our language,
- a slave: and it is written in the statutes of Egypt that a slave cannot rule nor don royal garments."

Rabbi Yeruchem Levovitz comments that the butler actually meant to speak well of Joseph, for Joseph had been kind to him. Nevertheless, a completely favorable statement will never emerge from the lips of a wicked person. Even

Sukot, posíláme tak svým dětem vzkaz, že se vlastně snažíme jen držet krok s nežidovským světem, že židovské svátky jsou jen jakýmsi pobledlým faksimilem toho, co mají oni. *Chalila!*

Ale to není všechno.

Chanuka je oslavou záchranu před zničením. Přestože ale tehdy došlo k vojenskému konfliktu, nestala se Chanuka svátkem jen proto, že jsme vyhráli fyzickou válku – ve skutečnosti to bylo dokonce tak, že když došlo k chanukovému zázraku, válka ještě zdaleka nebyla u konce. Skutečné vítězství, a oslava, je vítězství duchovní.

Pod vládou Antiocha Řekové nechtěli Židy vraždit. Spíš po nás vyžadovali, abychom s nimi sdíleli jejich ideologii. Naši moudří vysvětlují, že se při tom zaměřili na tři základní micvot, které Židům zakázali vykonávat:

První micvou byl šabat. Řekové věřili, že země a vesmír existují věčně. Věřili, že nedošlo ke stvoření, že nebyl žádný „velký třesk“. Ale šabat je věčné znamení mezi Mnou a izraelským národem, že v šesti dnech učinil Bůh nebe a zemi, a že sedmého dne spočinul. Šabat předává poselství, že Bůh stvořil svět - a tak se Řekové pokusili poslat zabít.

Druhou zakázanou micvou byla obřizka, *mila*, což je znak jedinečné smlouvy mezi Bohem a židovským národem, kterou uzavřel s naším praotcem Avrahamem. Řekové chtěli, aby Židé byli stejní jako oni, aby přestali lpět na překonaných představách o zvláštním poslání, záměru nebo vztahu. Proto se Řekové potřebovali zbavit i tohoto znamení.

A třetí micvou byl *roš chodeš*, vyhlásování nového měsíce. Sanhedrin, židovský nejvyšší soud v Jeruzalémě, přijímal každý měsíc svědectví případných očitých svědků, kteří zahlédli srpek měsíce třicet dní po začátku měsíce předchozího. Pokud se tak stalo, začal nový měsíc ještě téhož dne, a pokud ne, začínal nový měsíc až dne následujícího. I toto vypovídalo o

mimořádném vztahu, který Řekové nedokázali strávit, protože vypovídal o naší víře, že můžeme ovládat a měnit to, co se odehrává v duchovním rozměru. Řekové také věřili v duchovní svět. Většina z nás se určitě učila alespoň něco z řecké mytologie. Jenže oni věřili, že lidská činnost nemá na duchovní rovinu přímý dopad. Fakt, že člověk rozhoduje o příchodu nového měsíce, znamená, že rozhoduje i o tom, kdy přijdou svátky. Judaismus svátky nechápe jako připomínky minulých událostí, nýbrž jako čas, kdy se „duchovní energie“ každým rokem vrací do světa. I toto tedy bylo v rozporu se základními principy řeckých názorů, a tak i v tomto případě Řekové potřebovali vykonávání micvy zastavit.

Ale kromě toho, a především: Řekové nám nařídili, abychom přestali studovat Tóru. Protože –jak zdůrazňuje rav Šlomo Brevda ve své knize o Chanuce, *Lehodot u-lehalel* – Řekové si uvědomili, že židovské „náboženství“ je principiálně odlišné od ostatních náboženství, postavených na určitých příkázaných nebo zakázaných činnostech. Přestože Tóra obsahuje stovky různých příkazů, úplným základem židovského života je studium Tóry samé. Proto Řekové cítili potřebu vydat výjimečné nařízení, nezávislé na jejich zákazu tří micvot zmíněných výše - aby židovský život utnuli přímo u kořene.

O to jsme bojovali, to je válka, kterou jsme vyhráli. A která se samozřejmě podobá i válce dnešní. Lidé žertem říkávají, že šestistým čtrnáctým příkázáním je příkazání proti asimilaci, které zní: „Nedáš Hitlerovi –ať je jeho jméno vymazáno- posmrtného vítězství!“ Ve skutečnosti by ale vítězství nepatřilo jemu, nýbrž Antiochovi. Tisíce let poté, co jeho krédo zmizelo na „sметиšti dějin“.

Kicur Šulchan Aruch uvádí poznámku, že naši moudří neustanovili na Chanuku konzumaci žádných zvláštních pokrmů či nápojů apod., protože na rozdíl od

Purimu, který se slaví jídlem a pitím, je Chanuka oslavována zvláštními chválami a díky Bohu. Na hrozbu fyzické likvidace odpovídáme fyzickou oslavou. Na hrozbu duchovní likvidace odpovídáme oslavou duchovní.

Nenecháme do svých srdcí prohořet jen pohled na hořící chanukové svíce, ale především toto chanukové poselství. Dodejme si života a obnovme ze všech sil své studium Tóry, protože ona je opravdovým základem všeho, co máme, co nám zbylo. To je něco, co můžeme a musíme udělat, teď hned – protože právě TO je energie, kterou nám Chanuka každým rokem přináší.

Copyright © 2004 Torah.org

☞ P N I N E J H A L A C H A ☞

CHANUKA

KDY ZAPALUJEME SVÍČKY A JAK DLOUHO BY MĚLY HOŘET

Chazal stanovili, že chanuková světla se mají zapalovat v době, kdy je uvidí co nejvíce lidí (kvůli „*pirsuma de-nisa*“, rozhlášení zázraku). Dřív neexistovalo pouliční osvětlení, lidé se vraceli do svých domovů za soumraku, a ulice tak v té době byly plné lidí. A proto chazal řekli, že čas zapalování svíček je „od západu slunce do vylidnění ulice“ (Šabat 21b). *Rišonim* [halachické autority z období cca 10.-16. stol] se jen neshodují v odpovědi na otázku, jestli tím chazal měli na mysli začátek západu slunce, tj. moment, kdy se slunce skryje za obzor, nebo konec západu slunce, kdy zmizí i poslední světlo a ukazují se hvězdy. Když západ slunce začíná, je na jednu stranu na ulicích více lidí, a je lepší zapalovat tehdy, anebo, na druhou stranu, jelikož je ještě relativně hodně světla a svíčky by nebyly dost vidět, je lepší zapalovat později? A v praxi se nakonec široce ujal zvyk zapalovat až při východu hvězd, asi dvacet minut po západu slunce. [...]

Přestože povinnost zapálit chanukovou svíčku splníme

svíčkou, která vydrží hořet alespoň půl hodiny, je podle některých v dnešní době lepší splnit micvu hezčeji, a připravit si svíčky, které vydrží dvě hodiny a více, protože dnes se lidé na ulici zdržují ještě dlouho po východu hvězd a je dobré, aby svíčky viděli, a aby se tak zázrak rozhlásil co nejvíce.

JE V PŘÍPADĚ POTŘEBY MOŽNĚ ODLOŽIT ZAPALOVÁNÍ SVÍČEK NA POZDĚJŠÍ HODINU?

Jak jsme řekli, v době chazal se lidé vraceli do svých domovů se setměním, a proto chazal řekli, že doba zapalování je „od západu slunce do vylidnění ulice“, tj. do okamžiku, kdy se i poslední z žebráků, kteří sbírají, co zbylo na ulicích a tržištích, vrací domů. A to bylo asi půl hodiny po zapálení svíček.

Dnes máme pouliční osvětlení, většina lidí pokračuje v práci i několik hodin po východu hvězd, a tak se domů vrací mnohem později. Nejvhodnější dobou pro zapalování je doba, kterou stanovili chazal, tj. v průběhu půl hodiny po východu hvězd. Ale je-li pro někoho příliš složité vrátit se domů s východem hvězd [tj. kolem 16:30], může svíčky zapálit i později. Měl by se nicméně snažit vrátit se co nejdříve, aby svíčky zapálil co nejbližší k době stanovenou chazal. A v každém případě by se měl snažit, aby nezapaloval po deváté hodině, protože do té doby je ještě obvyklé, že se lidé vrací z práce, a je tedy možné tuto dobu ještě zahrnout do doby „od západu slunce do vylidnění ulice“. A do zapálení svíček by neměl jít žádné větší jídlo (tzn. více než 60g chleba nebo *mezonot*). [...]

JE V PŘÍPADĚ NOUZE MOŽNĚ ZAPÁLIT SVÍČKY POZDĚ V NOCI?

Kdo chanukovou svíčku nestihne zapálit do deváté hodiny večer, může je zapálit až do rozbřesku [kolem 5:30], ale požehnání ať řekne jen pokud je velmi pravděpodobné, že ještě někdo projde po ulici a svíčky uvidí, nebo pokud je s ním doma ještě někdo

jiný, třeba manželka nebo děti, kteří svíčky uvidí. Ale pokud už všichni spí a bylo by jim nepříjemné, kdyby je kvůli tomu budil, a pokud ani na ulici nejspíš nikdo nepůjde, ať zapálí bez požehnání.

Kdo svíčky nezapálí celou noc, o micvu toho dne přišel, ale následující den zapaluje normálně.

ZAPALOVÁNÍ SVÍČEK V SYNAGOZE
Stalo se zvykem zapalovat svíčky v synagoze a při zapalování říct všechna požehnání, která říkáme při zapalování doma. A přestože je podle ustanovení chazal svíčky třeba zapalovat jen doma, stalo se zvykem zapalovat i v synagoze, aby se o zázraku dovědělo co nejvíce lidí. [...]

Ale přítomností u zapalování svíček v synagoze člověk nesplní povinnost zapálit svíčky doma. A dokonce i ten, kdo svíčky v synagoze zapaluje a říká u toho příslušná požehnání, musí je po návratu domů zapálit znovu i s požehnáním.

© 5765-8 rav Eliezer Melamed

SEFER MESILAT JEŠARIM

Kapitola 19:

JAKÉ JSOU SOUČÁSTI CHASIDUT

Chasidut má tři hlavní součásti [oblasti]: první – v konání, druhá – ve způsobu konání, třetí – v záměru. První součást se dělí na další dvě součásti: první – to, co je mezi člověkem a Místem, druhá – co je mezi jedním člověkem a druhým člověkem.

První součást první součásti se týká toho, co je mezi člověkem a Místem, a to znamená realizace všech micvot se všemi jejich detaily, kam až lidská ruka dosáhne; a to je to, co chazal nazývají *šejarej micva*, „zbytky příkazu“. Řekli (Suka 38a): *šejarej micva* zabraňují příchodu neblahých událostí. [Ke splnění micvy *netilat lulav*, pozvednutí lulavu (a podobně ke splnění micvy přinášení obětí, jejichž součástí je „pozvedání“ obětiny), stačí lulav (nebo obětinu) opravdu jen pozvednout; a i když další pohybování není nevyhnutelnou podmínkou splnění micvy, říká rabi Jose ben rabi Chanina: [kohen při pozvednutí obětiny

(*štej ha-lechem u-šnej kivsej aceret*, viz Va-Jikra 23, 20) pohybuje obětinou] od sebe a k sobě, aby se zabránilo příchodu ničivých větrů [ze čtyř světových stran], a nahoru a dolů, aby se zabránilo škodlivým srážkám. Rav Jose bar Avin řekl: to znamená, že *šejarej micva* [tj. ty součásti micvy, které nejsou nevyhnutelnou podmínkou splnění micvy] zabraňují příchodu neblahých událostí [*pur'anut*: také: trest, odplata, pohroma apod.] – vždyť „zvedání“ obětiny zastavuje ničivé větry a srážky! Rava řekl: a totéž platí pro lulav. Atd.] A přestože micva sama o sobě je vykonána i bez nich a dotyčný tím splnil svou povinnost – to je pro masu lidí Izraele; ale chasidům náleží vykonávat jich [*šejarej micvot*] co nejvíce, a žádné z nich nevynechat.

Druhá součást první součásti se týká toho, co je mezi jedním člověkem a druhým člověkem, a to znamená – velikost dobrého prospěchu, který člověk musí vždycky přinášet ostatním lidem, a neškodit jim; a to na těle, na majetku a na duši.

Na těle: tzn. že se má člověk snažit každému pomoci ve všem, v čem může, a ulehčovat mu jeho břímě, jak jsme se učili (Avot 6, 6): nese jho s druhým člověkem. A pokud by kvůli jeho tělu měla vzniknout druhému člověku nějaká škoda [tj. škoda způsobená přímo tělem], a on má možnost tomu zabránit nebo škodu odstranit, musí usilovat o to, aby tak učinil.

Na majetku: tzn. že má podpořit druhého, jak jen může, a zabránit, aby mu vznikla škoda, kdykoli má možnost; a tím spíše zabraňovat škodám, které by mohl on sám způsobit jednotlivci nebo celému společenství. A odstranit příčiny škod, které mohou vzniknout v budoucnu, i když škoda nevznikne hned. A řekli z"l (Avot 2, 12): majetek druhého člověka opatruj stejně jako vlastní.

Na duši: tzn. že se má člověk snažit druhého potěšit, jak jen může, ať už se jedná o projev úcty nebo o cokoli jiného; o čemkoli ví, že když to pro druhého člověka udělá, bude tím dotyčný potěšen – je *micvat chasidut* to udělat. A tím spíše mu nesmí působit žádné příkoří, ať už je to cokoli. A sem patří i *gmilut chasadim*, jejíž

chválou a zdůrazňováním její důležitosti coby naší povinnosti chazal nikdy nešetřili; a patří sem i „honba za mírem“, který je celkově prospěšnou věcí ve vztahu mezi dvěma lidmi.

A teď ke všem těmto věcem uveďme důkazy ze slov chazal, přestože jsou to věci samozřejmé a posilovat je důkazy není třeba.

přístě bs"ד pokračování 19. kapitoly

SOMETHING WE CAN DO

Rabbi Yaakov Menken

The holiday of **Chanukah** is often misunderstood. First of all, great as it is, Chanukah is a minor, Rabbinic holiday of the Jewish calendar. An excessive emphasis upon this holiday, accompanied by a near-total neglect of major festivals like Shavuot and Sukkot, sends our children the message that we're just trying to keep up with the non-Jewish world, and Jewish holidays are but a pale facsimile of what they have. Chalila! [Heaven forbid!]

But there is more to say.

Chanukah celebrates a redemption from destruction. Although there was a military conflict, it did not become a holiday simply because we won a physical war -- in fact, the war wasn't even over when the miracle of Chanukah occurred. The true victory, and celebration, is spiritual.

Under the rule of Antiochus, the Greeks did not want to kill the Jewish people. Rather, they wanted us to share their ideology. Our Sages explain that they focused upon three mitzvos, commanding the Jews not to perform them:

The first of these was the mitzvah of Shabbos, the Sabbath. The Greeks believed that the earth and the universe had existed for all eternity. They believed that there was no moment of Creation, no big bang. Yet the Sabbath "is an eternal sign between Me and the Nation of Israel, that in six days G-d made the Heaven and the Earth, and on the seventh day, He rested." The Sabbath delivers the message that G-d Created the world -- so the Greeks tried to kill the messenger.

The second was Milah, circumcision, which is the sign of the unique covenant between G-d

and the Jewish People, made with our forefather Avraham. The Greeks wanted the Jews to be like them, rather than clinging to antiquated notions of a special mission, purpose, and relationship. So the Greeks needed to remove this sign as well.

And the third of these was Rosh Chodesh, the Sanctification of the New Moon. The Sanhedrin, the Supreme Jewish Court in Jerusalem, would accept testimony each month if people spotted the crescent of the new moon appearing 30 days after the beginning of the previous month -- if this happened, the new month would begin on that day, while if it did not, then the month would begin on the morrow. This, too, signified a unique relationship which the Greeks could not conscience -- because it indicated the belief that we can control and change what happens in Spiritual realms. The Greeks also believed in a spiritual world; most of us have learned small bits of Greek mythology. But they believed that what humans did had no direct impact upon the spiritual plane.

The fact that human beings decide when the month begins means that human beings control when the holidays arrive. Judaism regards the holidays not merely as commemorations of past events, but as times when unique "spiritual energies" return to the world each year. So this, too, contradicted the fundamentals of Greek beliefs, and once again, the Greeks needed to stop performance of this Mitzvah.

But finally, and above all, the Greeks also commanded us to stop studying Torah. For as Rav Shlomo Brevda points out in his work on Chanukah, "L'hodos U'hallel," the Greeks recognized that the Jewish religion was fundamentally different than all the others, which were built upon certain actions which were required or prohibited. Although the Torah contains hundreds of different mitzvos, the very fundamental of Jewish life is Torah study itself. Therefore the Greeks felt the need to issue a unique decree, independent of their prohibition against the three particular mitzvos mentioned above, to cut off Jewish life at its very root.

This is what we were fighting, this is the war which we won. And, of course, it is so similar to the battle we are fighting today. People have joked that the 614th Commandment is the one against assimilation, phrased as "Thou Shalt Not Give Hitler (ysv"z, may his name and memory be blotted out) a posthumous victory." Yet the truth is that the victory would not go to him, but to Antiochus -- thousands of years after his own credo disappeared into the dustbin of history.

The Code of Jewish Law notes that the Sages did not decree special meals on Chanukah or anything of that nature -- for unlike Purim, which is celebrated with food and drink, Chanukah is celebrated with special praises and thanks to G-d. We respond to a threat of physical destruction with a physical celebration; we respond to a threat of spiritual destruction with a spiritual celebration.

Let us permit not only the image of the candles, but the message of Chanukah, to burn its way into our hearts -- let us revitalize ourselves and renew our study of Torah, for it is indeed the fundamental of all we have. This is something we can and should do, right now -- for this is the energy which Chanukah brings to us every year.

Good Shabbos and a Happy Chanukah!

Rabbi Yaakov Menken

Copyright © 2003 by Torah.org

SHABBAT TIMES - PRAHA:

☞ CHANUKOVÉ SVÍČKY ZAPALUJEME PŘED ŠABATOVÝMI tak, aby hořely alespoň půl hodiny po východu hvězd ☞

- **Mincha @ kabalat šabat:** 15:42

- **Šachrit:** 9:00

- Sof zman šma (GR^{CA}): **9:50**

- Sof zman tfila: **10:31**

ŠIJUR ON PARAŠAT ŠAVUA vždy hodinu před minchou v midraši (česky/in Czech)

- **Mincha @ seuda šlišit:** 15:25

- Ški'a: **16:00**

- **Maariv @ havdala:** 16:50

- **Šabat leaves:** 16:55

☞ CHANUKOVÉ SVÍČKY ZAPALUJEME PO HAVDALE, ale lze i před havdalou, pokud jsme v amidě řekli *ata chonantanu* ☞

olomouc -10, brno - 8, karlovy vary, +6, teplice +3

V PONDĚLÍ JE ROŠ CHODEŠ TEVET

gut šabes, šabesové čtení. vydává pražský rabinát.
redakce: immanuel cháb
download: www.kehila-olomouc.cz
email: gut.sabes@bluetone.cz